

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА**ПРОПЕДЕВТИКА ДИТЯЧОЇ ТЕРАПЕВТИЧНОЇ СТОМАТОЛОГІЇ**

Спеціальність: **221 «Стоматологія»**
Освітньо-професійна програма: **Стоматологія**
Код компонента в освітній програмі: **ОК 23**
Рівень вищої освіти: **другий (магістерський)**
Форма здобуття освіти: **очна (денна)**
Рік навчання: **2**
Семестр(и): **III (осінній)**
Тип освітнього компонента: **обов'язковий**
Навчальний рік: **2025-2026**

Обсяг: **3 кредитів ECTS – (90 год.)**
Навчальні заняття: **лекції, практичні заняття, консультації**
Підсумковий контроль: **диф. залік**
Пререквізити: **анатомія та морфологія**

Кафедра/підрозділ: **кафедра стоматології дитячого віку та імплантології**, пр. Перемоги, 51, 5 поверх

Керівник освітнього компонента: **проф. Григорова Аліна Олександрівна**,
email: ao.hryhorova@knu.edu.ua

Сторінка освітнього компонента в Системі дистанційного навчання ХНМУ (Moodle):
<https://distance.knu.edu.ua/course/view.php?id=2686>

ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

«Пропедевтика дитячої терапевтичної стоматології» складена відповідно до Освітньо-професійної програми «Стоматологія» та Стандарту вищої освіти України (далі – Стандарт), другий (магістерський) рівень, галузі знань 22 «Охорона здоров'я», спеціальності 221 «Стоматологія».

МЕТА КУРСУ: Основна мета навчальної дисципліни «Пропедевтика дитячої терапевтичної стоматології» – оволодіння на фантомах навичками препарування та пломбування каріозних порожнини різних класів, особливостями проведення ендодонтичних втручань в тимчасових та постійних зубах, що знаходяться на різних етапах розвитку. Акцент робиться на особливостях будови тимчасових зубів та постійних зубів із несформованим коренем, що визначають особливості техніки виконання тих або інших стоматологічних маніпуляцій.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

Кінцеві цілі вивчення навчальної дисципліни «Пропедевтика дитячої терапевтичної стоматології»:

1. Демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичною фахівця та принципами фахової субординації у клініці дитячої терапевтичної стоматології.

- визнавати морально-етичні та професійні правила діяльності дитячого стоматолога;
- усвідомити морально-деонтологічні принципи медичного спеціаліста і правила професійної субординації в клініці дитячої стоматології;
- оволодіти навичками спілкування с колегами, пацієнтами-дітьми, їх батьками та родичами із урахуванням їх психологічного стану;
- навчитись сприяти здоровому психологічному мікроклімату в колективі; засвоїти правові норми взаємовідносин дитячий стоматолог → пацієнт дитина.

2. Демонструвати на фантомах виконання стоматологічних маніпуляцій при лікуванні зубів у дітей.

Демонструвати на фантомах:

- препарування каріозних порожнин тимчасових і постійних зубів з урахуванням виду пломбувального матеріалу;
- пломбування каріозних порожнини тимчасових і постійних зубів різними пломбувальними матеріалами;
- шліфовку і поліровку пломб з усіх видів матеріалів, які використовуються на дитячому стоматологічному прийомі;

- накладення та видалення тимчасових пломб та герметичних пов'язок при лікуванні карієсу, пульпіту, періодонтиту у дітей;
- імпрегнацію твердих тканин тимчасових зубів;
- накладання одонтотропних паст;
- імпрегнацію кореневих каналів;
- інструментальну обробку каналів тимчасових і постійних зубів;
- пломбування кореневих каналів тимчасових і постійних зубів різними матеріалами.

3. Демонструвати на фантомах вміння застосовувати основний стоматологічний інструментарій, матеріали та використовувати стоматологічне обладнання в дитячій стоматології.

- ознайомитися із структурою дитячого стоматологічного кабінету, відділення, клініки;
- опанувати стоматологічне обладнання дитячої стоматологічної клініки;
- вивчити основний стоматологічний інструментарій, який застосовується на дитячому стоматологічному прийомі;
- вивчити класифікацію стоматологічних пломбувальних матеріалів, матеріалів для корневих пломб, що використовуються у дітей;
- визначити основні вимоги до стоматологічних матеріалів, їх властивості та показання до застосування у дітей.

4. Вирізняти особливості застосування принципів в асептики та антисептики в клініці дитячої терапевтичної стоматології.

- вивчити сучасні вимоги до стерилізації інструментів в клініці дитячої стоматології;
- усвідомити правила асептики та антисептики на дитячому стоматологічному прийомі;
- засвоїти норми контролю за ефективністю стерилізації;
- визначити методи попередження умов для поширення інфекції в дитячих закладах.

ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Перелік тем практичних занять (30 год.):

1: Організація роботи та устаткування стоматологічного кабінету. Універсальна стоматологічна установка, стоматологічні наконечники. Основний стоматологічний інструментарій для терапевтичного прийому: види, призначення. Виготовлення фантомів. Дезінфекція та стерилізація стоматологічного устаткування та інструментарію. Виготовлення фантомів.

2: Топографічна анатомія тимчасових зубів на різних етапах розвитку. Моделювання зубів з пластичних та твердих матеріалів. Топографічна анатомія постійних зубів на різних етапах розвитку. Моделювання зубів з пластичних та твердих матеріалів.

3: Препарування каріозних порожнин I, II, III, IV та V класу в тимчасових та постійних зубах із несформованим коренем. Вибір інструментів.

4: Стоматологічні цементами та амальгами. Пломбування каріозних порожнин I, II, III, IV та V в тимчасових і постійних зубах. Техніка пломбування каріозних порожнин II класу стоматологічними цементами та амальгамою в тимчасових і постійних зубах. Відновлення контактного пункту.

5: Композиційні пломбувальні матеріали та компомери. Техніка пломбування каріозних порожнин I, II, III, IV та V класів у тимчасових та постійних зубах.

6: Техніка препарування порожнини зуба у тимчасових і постійних зубах із несформованими коренями. Сучасний ендодонтичний інструментарій: види, призначення, вибір. Техніка інструментальної та медикаментозної обробки корневих каналів у тимчасових і постійних зубах із несформованими коренями.

7: Пломбувальні матеріали для тимчасової та постійної obturaції корневих каналів. Техніка пломбування корневих каналів у тимчасових зубах. Коренева пломба. Техніка пломбування корневих каналів у постійних зубах із несформованими коренями.

Перелік тем лекцій (10 год.):

1. Історичні етапи розвитку дитячої стоматології. Місце дитячої стоматології серед стоматологічних дисциплін та загальної педіатрії. Основні проблеми, розділи дитячої стоматології. Роль вітчизняних вчених в розвитку дисципліни.
2. Анатомо-морфологічні, гістологічні та рентгенологічні особливості зубощелепної системи у дітей в різні вікові періоди.
3. Особливості препарування каріозних порожнин різних класів в тимчасових і постійних зубах у дітей.
4. Сучасні пломбувальні матеріали, що застосовуються в дитячій терапевтичній стоматології: композиційні матеріали хімічного і світлового твердіння. Види, властивості, техніка застосування.
5. Ендодонтична обробка тимчасових зубів та постійних зубів з несформованим коренем. Ендодонтичні інструменти та техніки. Пломбування кореневих каналів в тимчасових та постійних зубах у дітей.

Перелік тем самостійної роботи студента (50 год.)

1. Сучасні концепції препарування каріозних порожнин: принципи препарування за Блеком, Лукомським, Маунтом, підготовка до профілактичного пломбування. Альтернативні методи видалення каріозноуражених тканин (хіміко-механічне препарування каріозних порожнини у дітей, ART-методика)
  2. Сучасні матричні системи і матрицетримачі. Техніка відновлення контактного пункту при пломбуванні зубів.
  3. Фінішна обробка пломб з різних пломбувальних матеріалів: вибір інструментів, аксесуарів, техніка виконання.
  4. Сучасні фотополімеризатори: види, призначення, контроль потужності лампи. Захисні засоби лікаря і пацієнта.
  5. Сучасні матеріали для постійної отбтурації кореневих каналів в постійних зубах. Кальційвмісні, полімерні, склоіономерні, цинкооксидевгенольні. Їх властивості, техніка застосування.
  6. Адгезивні системи та їх застосування в стоматології. Види, склад, властивості, техніка застосування.
- СРС спрямована на поглиблення та закріплення теоретичних знань, отриманих під час аудиторного навчання та сприяють формуванню професійних компетентностей. Результати СРС підлягають контролю та включені до підсумкового контролю знань.

Консультації: онлайн, за попередньою реєстрацією на сторінці курсу в Системі дистанційного навчання курсу.

Методи навчання: виконання вправ та практичних робіт, розв'язання ситуаційних завдань та кейсів.

ОЦІНЮВАННЯ

Поточна навчальна діяльність (ПНД). Оцінювання успішності здобувачів освіти здійснюється відповідно до Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в ХНМУ (<https://knmu.edu.ua/documents/normatyvni-dokumenty-navchalnogo-proczesu/>). Оцінка за практичне чи підсумкове заняття становить від 2 до 5 балів. Подання завдань за запізненням з неповажних причин тягне за собою зниження оцінки відповідно до відсотка запізнення в часі від часу виконання завдання. Завдання перевіряються до 24 год. Оцінки виставляються у електронний журнал. Незадовільні оцінки відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_vidprac_zaniat.pdf).

В кінці семестру середня оцінка за семестр конвертується у багатобальну оцінку (70 – 120 балів) відповідно до таблиці 1 Інструкції з оцінювання (див. вище). Середнє арифметичне ПНД за семестр становить загальну навчальну діяльність (ЗНД).

Індивідуальні завдання (ІЗ) оцінюються до 10 балів.

Підсумковий контроль. Умовою допуску до іспиту є набрання 70 балів ЗНД. Оцінка за залік становить від 50 до 80 балів.

Оцінка з дисципліни (ОД). $ОД = ЗНД + ІЗ + діф. залік$.

Оскарження результатів підсумкового контролю проводиться у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_apel_kontrol.pdf).

ПОЛІТИКИ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Рекомендації щодо роботи на курсі: брати активну участь у всіх формах роботи на заняттях, присвячувати 1-2 год. щодня виконанню самостійної роботи та підготовці до занять, ставити запитання під час занять, відвідувати консультації, вчасно здавати завдання та виконувати усі форми контролю.

Відвідування занять. Відвідування практичних занять є обов'язковим. Формою одягу під час офлайн-занять є білий медичний халат. При запізнення більше ніж на 5 хвилин ви можете бути не допущені до заняття. Пропущені заняття відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_vidprac_zaniat.pdf).

Академічна доброчесність. ХНМУ стоїть на позиціях нульової толерантності до проявів академічної недоброчесності. Будь-які порушення принципів академічної доброчесності тягнуть за собою відповідальність у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_ad-1.pdf).

Використання електронних гаджетів та інструментів штучного інтелекту допускається лише з дозволу викладача.

Політика щодо осіб з особливими освітніми потребами. Здобувачі з особливими освітніми потребами мають зв'язатися з викладачем задля розробки індивідуальної освітньої траєкторії.

Час відповіді викладача: 24 години.

Технічні вимоги до роботи на курсі:

- доступ до комп'ютера, ноутбука, планшета чи смартфона
- корпоративний обліковий запис Google з власним фото
- навички роботи з Google Workspace (Google Meet, Docs, Sheets, Slides, Forms) та Moodle

Технічна підтримка: АСУ (ev.shevtsov@knmu.edu.ua), Google (tehotdelknmu@gmail.com), Moodle (al.korol@knmu.edu.ua)

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

1. Хоменко Л.О. та співав. Терапевтична стоматологія дитячого віку, Київ, Книга плюс, 2016. - 524с.
2. О.Л. Хоменко Пропедевтика дитячої терапевтичної стоматології. Київ.: Книга-плюс. 2011.

Зав. кафедри стоматології дитячого віку
та імплантології

Аліна ГРИГОРОВА